

749611

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0 0	1 A B C D 11 A B C D
2 1 1 1 1 1 1 1	2 A B C D 12 A B C D
3 2 2 2 2 2 2 2	3 A B C D 13 A B C D
4 3 3 3 3 3 3 3	4 A B C D 14 A B C D
5 4 4 4 4 4 4 4	5 A B C D 15 A B C D
6 5 5 5 5 5 5 5	6 A B C D 16 A B C D
7 6 6 6 6 6 6 6	7 A B C D 17 A B C D
8 7 7 7 7 7 7 7	8 A B C D 18 A B C D
9 8 8 8 8 8 8 8	9 A B C D 19 A B C D
0 9 9 9 9 9 9 9	10 A B C D 20 A B C D

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Doğru Sayısı:

Yanlış Sayısı:

1.

Kader

Allah'ın (c.c.) sonsuz ilmi ve kudretiyle, evrende olmuş ve olacak olan her şeyi takdir etmesidir. Bir başka deyişle kader, Allah'ın koymuş olduğu evrensel nitelikli kurallardır.

Kaza

Ezelde bilinen ve takdir edilen şeyin, zamanı ve yeri geldiğinde Allah (c.c.) tarafından yaratılması demektir. Bu yönüyle kaza, Allah'ın koyduğu kurallara göre, bir olayın yaşanması, ortaya çıkmasıdır.

Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisi kaza kapsamında değerlendirilir?

- A) Su 100 derecede kaynar. B) Hiçbir canlı ölümsüz değildir.
C) Bazı cisimler ısınınca genleşir. D) İstanbul 1453 yılında fethedildi.

2.

Kader ve kazaya iman, İslam'ın inanç esaslarından biridir. Kaderi kabul etmek, olayların gelişigüzel ve tesadüflere göre değil belirli kurallar çerçevesinde gerçekleştiğine inanmak anlamına gelir. Bu nedenle kadere iman, Allah'ın belirlediği kurallara göre yaşamayı, onun ilmi ve iradesi ile ortaya koyduğu yaşam koşullarına tabi olmayı gerektirir. Bu yaklaşım, inanan insanı, pasif bir teslimiyetçi tutumdan tedbirli ve bilinçli bir tavır geliştirmeye yönlendirir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kadere inanan insan, ilahi yasalara boyun eğer.
B) Kader inancı, kişiyi olaylar karşısında çaresiz bırakır.
C) Kader, Allah'ın koyduğu değişmez yasaları ifade eder.
D) Kader inancı, insanı rastlantısal tutumlardan uzak tutar.
3. Yeryüzü, insanların ve diğer canlıların yaşamlarını sürdürebilecekleri şekilde Allah tarafından kusursuz bir şekilde tasarlanmıştır. İnsanlar, ilahi yasalara uydukları sürece, buldukları yerlerde yaşamlarını sürdürebilecek koşullara sahip kılınmışlardır. Diğer canlılar da içinde buldukları doğa şartlarına uygun özelliklerle donatılmışlardır. Balıkların yüzgeçlere, kutup ayılarının kalın yağ tabakalarına, kaktüslerin çöl sıcaklarında aşırı sıvı kaybetmelerini önleyen dikensi yapılaraya sahip kılınmaları Allah'ın oluşturduğu bu kusursuz tasarımın en çarpıcı örneklerinden yalnızca birkaçıdır.

Bu parçada verilmek istenen asıl mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Allah, varlıklar için ölçülü bir düzen oluşturmuştur.
B) İnsanlarla diğer canlıların yaşam koşulları aynı değildir.
C) Bazı canlılar, diğerlerine göre daha zor yaşam şartlarına sahiptir.
D) Yeryüzü, Allah'ın oluşturduğu tasarımın yalnızca küçük bir bölümünü oluşturmaktadır.

4.

Yüce Allah evrenin işleyişi için değişmez birtakım yasalar oluşturmuştur. Bunlara sünnetullah da denir. İnsanlar bu yasalara aykırı davrandığında düzen bozulur. Sünnetullah'a aykırı tutumların ortaya çıkardığı sonuçlar insanların yaşam kalitelerini de olumsuz bir şekilde etkiler.

Ali Öğretmen kaderle ilgili bu açıklamayı yaptıktan sonra öğrencilerinden, insanların sünnetullah'a aykırı davranışlarına örnekler vermelerini istemiştir. Bazı öğrenciler şu örnekleri vermiştir:

 Kağan	 Ayşe
 Mete	 Müge

Fosil yakıtlı araçların aşırı kullanımı nedeniyle hava kirliliğinin oluşması

Ağaç kesimi nedeniyle ormanlık alanların küçülmesi, bunun da erozyona ve sel riskine sebep olması

Karbon salınımının azaltılması amacıyla yeni nesil fabrikaların bacalarına filtre zorunluluğu getirilmesi

Maliyet fazlalığı nedeniyle bazı işletmelerin atıklarını geri dönüşüm aşamasına tabi tutmaktan kaçınmaları

Buna göre hangi öğrencinin verdiği örnek, Ali Öğretmen'in parçada vurguladığı olumsuz sonuçlar kapsamında değerlendirilemez?

- A) Kağan   B) Ayşe   C) Mete   D) Müge

5. Doğa olayları kaderle ilgili yasalara uygun olarak sebep-sonuç ilişkisi içerisinde meydana gelir. Kadere inanan bir Müslüman, bu sebep-sonuç zincirindeki işleyişe aykırı davranışlarda bulunmaz. Ancak günümüzde ormanların yakılması, hava kirliliğine ortam oluşturulması küresel ısınmaya yol açmakta bu da tabiatın dengesini bozmaktadır. Bu durum insan ve canlı yaşamını da tehdit etmektedir. Yüce Allah "İnsanların kendi elleriyle yapıp ettikleri yüzünden karada ve denizde düzen bozuldu." (Rûm suresi, 41. ayet.) buyurarak söz konusu bozulmada insanın sorumluluğuna dikkat çekmektedir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Tabiat olayları sebep-sonuç ilişkisi içerisinde gerçekleşir.
 B) İnsan, doğanın dengesini bozacak davranışlardan kaçınmalıdır.
 C) Allah, tabiattaki dengenin zarar görmesinde insanın rolüne işaret etmektedir.
 D) Çevre kirliliğinin temel sebebi, insanın ortaya koyduğu yaşam mücadelesidir.

6.

“Şüphesiz göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelişinde, insanlara yarar sağlayacak şeylerde, denizde seyreden gemilerde, rüzgârları ve gökle yer arasındaki emre amade bulutları evirip çevirmesinde elbette düşünen bir topluluk için deliller vardır.”
(Bakara suresi, 164. ayet.)

Bu ayette örneklendirilen evrensel yasa ile aşağıdaki ayetlerden hangisi aynı kapsamda yer almaz?

- A) “Allah sizi topraktan, sonra nutfeden yarattı. Sonra da sizi birbirinize eş kıldı. Onun bilgisi olmadan hiçbir dişi ne gebe kalır ne doğurur...”
(Fâtır suresi, 11. ayet.)
- B) “O, yedi göğü tabaka tabaka yaratandır. Rahmân’ın yaratışında hiçbir uyumsuzluk göremezsin. Bir kere daha bak! Hiçbir çatlak (ve düzensizlik) görüyor musun?”
(Mülk suresi, 3. ayet.)
- C) “Rabbinin gölgeyi nasıl uzattığını görmez misin? İsteseydi onu sabit kılardı. Sonra biz güneşi gölgeye delil kıldık. Sonra onu kendimize yavaş yavaş çektik.”
(Furkân suresi, 45 ve 46. ayetler.)
- D) “Gece de onlar için bir delildir. Gündüzü ondan çıkarırız, bir de bakarsın karanlık içinde kalmışlardır. Güneş de kendi yörüngesinde akıp gitmektedir. Bu, mutlak güç sahibi, hakkıyla bilen Allah’ın takdiri (düzenlemesi)dir...”
(Yâsîn suresi, 37 ve 38. ayetler.)

7.

Verilen görselle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Allah, evrendeki varlıkların işleyişi için belirli bir düzen kurmuştur.
- B) İnsan, bilinçsiz davranışları ile evrenin işleyişine zarar vermektedir.
- C) Ay’ın Dünya etrafındaki dönüş evreleri fiziksel yasalara göre gerçekleşmektedir.
- D) Evrendeki mükemmel işleyiş Allah’ın gücü hakkında insanları düşünmeye sevk etmektedir.

8. Toplumların varlıklarını sağlıklı bir şekilde sürdürebilmeleri, toplumsal yasalara uyulması ile mümkündür. Adalet, merhamet, şefkat, sevgi, doğruluk, dürüstlük, yardımlaşma ve dayanışma bu yasaların temelini oluşturmaktadır. Tarih boyunca bu yasalara uyan toplumların güçlendikleri ve uzun ömürlü oldukları, uymayanların ise kargaşa içine düştükleri, farklı sıkıntılarla yüzleşmek zorunda kaldıkları görülür.

Buna göre,

- I. Zekât, sadaka ve fitre gibi ibadetlere önem verildiğinde, varlıklı kesimlerle yoksul kesimler arasındaki ekonomik dengesizliğin azaldığı, saygı ve sevgi bağlarının güçlendiği görülür.
- II. Dere ağızlarına bile bile ev yapılan yerlerde, büyük can ve mal kayıplarının yaşandığı görülür.
- III. Başkalarının görüşlerine değer verilmeyen durumlarda bencillik, anlayışsızlık ve bağınazlığın arttığı görülür.

yargılarından hangilerinin toplumsal yasalarla ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III   D) II ve III

9.

İslam inancının temeli tevhit yani birlik anlayışı üzerine kurulmuştur. Bu anlayışta başta Allah'ın birliği inancı vardır. Bununla birlikte bütün varlıkların onun eseri olduğuna da inanılır. Birlik, bütün varlığı kapsar ve ayakta tutar. Tevhit inancına göre insan ile doğa ilişkisi içerisindedir. İslamiyet'te insan ile kâinat arasında bir ilişki vardır ve her ikisi de Allah'ın emrindedir. Bu çerçevede İslami çevre anlayışının temeli, bütün varlıkların (canlı-cansız) Allah tarafından yaratıldığı esasına dayanmaktadır. Yani düşüncesinde insan-tabiat ilişkisi iki ayrı ve birbirine yabancı bir durum değil, aynı yaratıcı tarafından yaratılmış birer varlıktır. Bu durum şu ayette açıkça dile getirilmektedir: "Yerde yürüyen hayvanlar ve kanatlarıyla uçan kuşlar da ancak sizin gibi birer topluluktur. (ümme)" (En'âm suresi, 38. ayet.) İnsanla çevre arasındaki farklılık ise sadece derece farklılığıdır. Bu farklılık insana doğayı ve doğadaki varlıkları istediği gibi kullanmasını değil, aksine belirli bir sorumlulukla bilinçli bir şekilde kullanma mesuliyeti yükler. Allah'ın Kur'an'ı Kerim'de: "Şüphesiz biz her şeyi bir ölçüye göre yaratmışızdır." (Kamer suresi, 49. ayet.) buyurduğu göz önüne alınırsa, bu ölçüye dikkat etme ve onu bozmama görevinin insana düştüğü belirtilmektedir. Yani İslam; doğru ilişkiler, ölçülülük ve tam bütünleşme yoluyla tevhid-i sağlamak, uyum ve adaleti geliştirmek için vardır. İslam ekolojisi tevhide dayanmaktadır ve Allah merkezlidir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Her varlık akıl ve irade ile donatılmıştır.
- B) Evrendeki ölçüyü insan ayakta tutmaktadır.
- C) Allah'ın koyduğu ölçü ve düzene saygı gösterilmelidir.
- D) İnsan yalnızca gücünün yettiği konulardan sorumlu tutulmuştur.

10. "Andolsun biz insanı, çamurdan (süzülüp çıkarılmış) bir özden yarattık. Sonra onu az bir su hâlinde sağlam bir karargâha (ana rahmine) yerleştirdik. Sonra onu alaka (aşılanmış yumurta) yaptık. Peşinden alakayı, bir parçacık et hâline soktuk; bu bir parçacık eti kemiklere (iskelete) çevirdik; bu kemikleri etle kapladık. Sonra onu başka bir yaratışla insan hâline getirdik. Yapıp-yaratanların en güzeli olan Allah pek yücedir."

(Mü'minûn suresi, 12-14. ayetler.)

Bu ayetlerle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Allah'ın ilim sıfatı ile ilişkilendirilebilir.
- B) Biyolojik yasalar kapsamında değerlendirilir.
- C) Allah'ın kudretine örnek gösterilebilir.
- D) Toplumsal yasaların önemine işaret edilmektedir.

11.

- Evrendeki uyumluluk asla tesadüflerin eseri olamaz.
- Varlıklar, bilinçli bir tasarımın ürünüdür.
- Doğadaki sebep-sonuç ilişkisi, insanların doğaya uyumlu bir yaşam geliştirmesini kolaylaştırır.

Dersinde bu ifadelere ağırlık veren bir öğretmenin aşağıdakilerden hangisine değindiği söylenemez?

- A) Her şeyi Allah'ın yaratmış olmasına
 B) Kaderin insanın yaşamını sınırlandırmasına
 C) Allah'ın her şeyi belirli bir ölçüye göre yaratmasına
 D) Fiziksel yasaların insanların faydalanabileceği fırsatlar sunmasına

12.

İfadeler

Kavramlar

Dünya, kendi eksenini etrafındaki dönüşünü 24 saatte tamamlar.

Bayram tatili süresince 99 bin 245 trafik personeli görev yapacak.

Derslerine düzenli olarak çalışanlar genellikle başarılı olurlar.

Millî okçu Mete Gazoz, 2020 Tokyo Olimpiyat Oyunları'nda şampiyon oldu.

Verilen ifadeler kader ve kaza kavramları ile ilişkilendirildiğinde, karşılardaki kutucuklar sırasıyla aşağıdakilerden hangisi gibi doldurulmalıdır?

- A) Kader - Kader - Kader - Kaza
 B) Kaza - Kaza - Kader - Kader
 C) Kader - Kaza - Kaza - Kader
 D) Kaza - Kader - Kader - Kader

13. "Biz, yeryüzünü bir döşek, dağları da birer kazık yapmadık mı? Sizleri eşler hâlinde yarattık. Uykunuzu bir dinlenme (sebebi) kıldık. Geceyi (sizi örten) bir elbise yaptık. Gündüzü de geçimi temin zamanı kıldık. Üstünüze yedi sağlam gök bina ettik. Alev alev yanan aydınlatıcı ve ısıtıcı bir kandil yarattık. Taneler, bitkiler, sarmaş dolaş bahçeler çıkaralım diye yağmur yüklü yoğun bulutlardan şarıl şarıl yağmur yağdırdık."

(Nebe suresi, 6-16. ayetler.)

Bu ayetlerle ilgili,

- I. Allah, yeryüzünü insanların hizmetine sunmuştur.
 II. Biyolojik ve fiziksel yasalar kapsamında örnekler içermektedir.
 III. Verilen örnekler Allah'ın kudretinin yansımalarıdır.

yorumlarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II
 B) I ve III
 C) II ve III
 D) I, II ve III

14.

I Allah'ın (c.c.) gerek duyular âlemini, gerekse duyu ötesine ait bütün nesne ve olayları bilmesidir.

II Allah'ın (c.c.) her şeye gücünün yetmesi, dilediğini dilediği zamanda var veya yok etmesidir.

III Allah'ın (c.c.) dilemesi ve dilediğini dilediği şekilde yapmasıdır.

Yukarıda Allah'ın kaderle ilişkilendirilen sıfatlarından bazılarının tanımları verilmiştir.

Buna göre tanımlar yanındaki kutucuklara sırasıyla getirilmesi gereken sıfatlar aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	İlim	İrade	Kudret
B)	Kudret	İlim	İrade
C)	İlim	Kudret	İrade
D)	İrade	Kudret	İlim

15. I. "... Onun koyduğu yasalarla denizde akıp gitsin diye gemileri de hizmetinize verdi..."

(İbrâhîm suresi, 32. ayet.)

II. "...Şüphesiz ki bir kavim kendi durumunu değiştirmedikçe Allah onların durumunu değiştirmez..."

(Ra'd suresi, 11. ayet.)

III. "Allah sizi topraktan, sonra nutfeden yarattı. Sonra da sizi birbirinize eş kıldı. Onun bilgisi olmadan hiçbir dişi ne gebe kalır ne doğurur..."

(Fâtır suresi, 11. ayet.)

Bu ayetler aşağıdaki yasalardan hangileri ile ilgilidir?

	Toplumsal Yasa	Fiziksel Yasa	Biyolojik Yasa
A)	II	I	III
B)	I	III	II
C)	III	II	I
D)	II	III	I

Kazanım:

8.1.1. Kaza ve kader inancını ayet ve hadislerle açıklar.

749612

ÖĞRENCİ NO		YANITLAR											
0	0	0	0	1	A	B	C	D	11	A	B	C	D
1	1	1	1	2	A	B	C	D	12	A	B	C	D
2	2	2	2	3	A	B	C	D	13	A	B	C	D
3	3	3	3	4	A	B	C	D	14	A	B	C	D
4	4	4	4	5	A	B	C	D	15	A	B	C	D
5	5	5	5	6	A	B	C	D	16	A	B	C	D
6	6	6	6	7	A	B	C	D	17	A	B	C	D
7	7	7	7	8	A	B	C	D	18	A	B	C	D
8	8	8	8	9	A	B	C	D	19	A	B	C	D
9	9	9	9	10	A	B	C	D	20	A	B	C	D

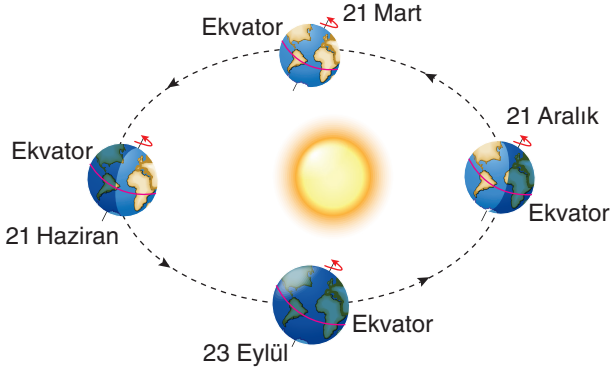
Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Doğru Sayısı:

Yanlış Sayısı:

1. Aşağıdaki görselde mevsimlerin oluşumu anlatılmaktadır.

Bu görsel,

- I. "Her şeyin, kaynağı bizim katımızdadır ve biz her şeyi, kusursuzca belirlenmiş bir ölçüye, bir uyuma göre indiririz."
(Hicr suresi, 21. ayet.)
- II. "Artık kim zerre ağırlığınca bir hayır işlerse onun mükafatını görecekler. Kim de zerre ağırlığınca bir kötülük işlerse onun cezasını görecekler."
(Zilzâl suresi, 7 ve 8. ayetler.)
- III. "Güneş de kendi yörüngesinde akıp gitmektedir. Bu, mutlak güç sahibi, hakkıyla bilen Allah'ın takdiri (düzenlemesi)dir. Ay için de birtakım menziller (yörüngeler) tayin ettik. Nihayet o, eğri hurma dalı gibi (hilâl) olur da geri döner."
(Yâsîn suresi, 38 ve 39. ayetler.)

ayetlerinden hangilerinin mesajı ile ilişkilendiremez?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) II ve III

- 2.

Yazı kışı getiren,
Başakları bitiren,
Her şeye güç yetiren,
Sensin, sensin Allah'ım!

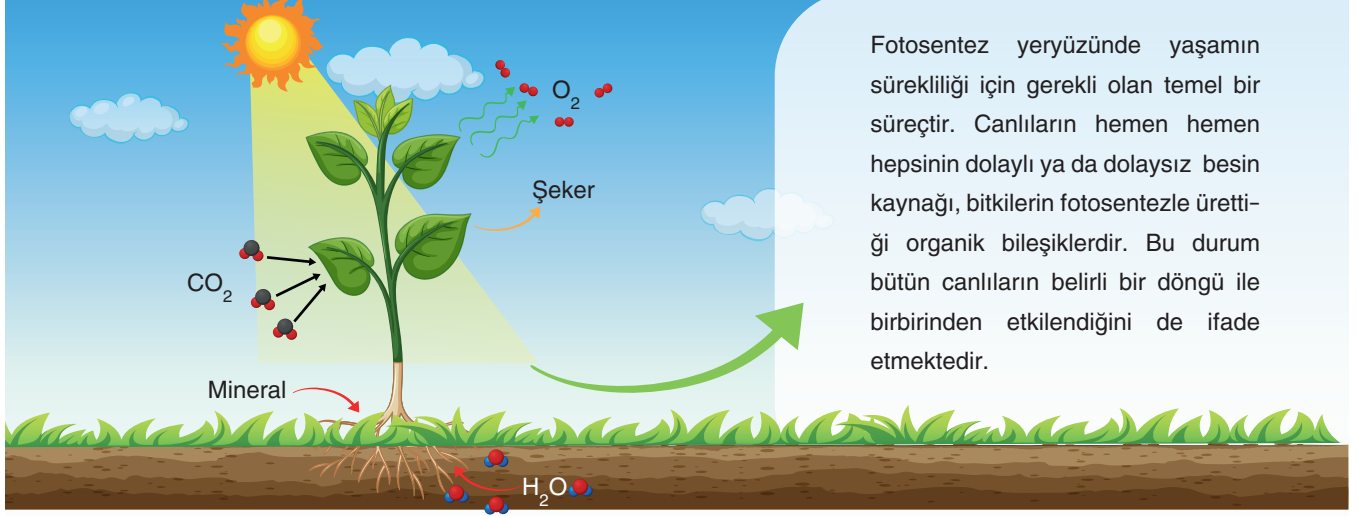
Bulutları gezdiren,
Gemileri yüzdüren,
Kalemimle yazdıran,
Sensin, sensin Allah'ım!

Bu dördüklüklerle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Her iki dördüklükte de fiziksel yasalara değinilmiştir.
B) Her iki dördüklük de Allah'ın kudreti ile ilişkilendirilebilir.
C) İlk dördüklükte biyolojik yasalarla ilgili ifade bulunmaktadır.
D) İkinci dördüklükte toplumsal yasalarla ilgili bir ifade yer almaktadır.

3. Aşağıda, fotosentez hakkında bilgi verilmiştir.

Fotosentez yeryüzünde yaşamın sürekliliği için gerekli olan temel bir süreçtir. Canlıların hemen hemen hepsinin dolaylı ya da dolaysız besin kaynağı, bitkilerin fotosentezle ürettiği organik bileşiklerdir. Bu durum bütün canlıların belirli bir döngü ile birbirinden etkilendiğini de ifade etmektedir.

Bu bilgilerle ilgili bazı öğrenciler aşağıdaki yorumları yapmıştır.

Mehmet: Allah'ın Kudret sıfatı ile ilişkilendirilebilir.

Nesrin: Biyolojik yasalar kapsamında değerlendirilir.

Burçin: Canlıların, rastlantısal süreçlerin ürünü olduğunu gösterir.

Tolga: Yeryüzünde belirli bir düzenin olduğuna işaret eder.

Buna göre hangi öğrencinin yorumu yanlıştır?

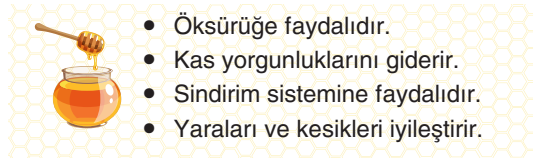
A) Mehmet

B) Nesrin

C) Burçin

D) Tolga

4.

- Öksürüğe faydalıdır.
- Kas yorgunluklarını giderir.
- Sindirim sistemine faydalıdır.
- Yaraları ve kesikleri iyileştirir.

Bal ile ilgili verilen bu bilgiler aşağıdaki ayetlerden hangisinin mesajı ile daha çok ilişkilendirilebilir?

A) "Allah'ın, göklerde ve yerde bulunan şeyleri hizmetinize verdiğini, nimetlerini gizli ve açık olarak önünüze bolca serdiğini görmez misiniz?..."

(Lokmân suresi, 20. ayet.)

B) "İşte sizin Rabbiniz Allah. Ondan başka hiçbir ilah yoktur. O her şeyin yaratıcısıdır. Öyle ise ona kulluk edin. O, her şeye vekil (her şeyi yöneten, görüp gözeten)dir."

(En'âm suresi, 102. ayet.)

C) "Allah, sizi güçsüz olarak yaratan, sonra güçsüzlüğün ardından bir güç veren, sonra gücün ardından bir güçsüzlük ve yaşlılık verendir. O dilediğini yaratır. O hakkıyla bilendir, hakkıyla kudret sahibidir."

(Rûm suresi, 54. ayet.)

D) "(Toprağı) iyi ve elverişli beldenin bitkisi, Rabbinin izniyle bol ve bereketli çıkar. (Toprağı) kötü ve elverişsiz olandan ise faydasız bitkiden başkası çıkmaz. Şükredek bir toplum için biz ayetleri işte böyle değişik biçimlerde açıklıyoruz."

(A'râf suresi, 58. ayet.)

- 5.
- Bilinçsiz avlanma sonucu denizlerdeki canlı çeşitliliği azalmaktadır.
  - Karbon salınımındaki artış, küresel ısınmayı her geçen gün hızlandırmaktadır.
  - Tarım arazisi oluşturmak için kesilen ağaçlar ormanları küçültmekte, bu da erozyona yol açmaktadır.

Bu örnekler aşağıdaki ayetlerden hangisinin dikkate alınmadığını göstermektedir?

- A) "... Allah için şahitlik yaparak adaleti titizlikle ayakta tutan kimseler olun..." (Nisâ suresi, 135. ayet.)
- B) "... Şüphesiz ki bir topluluk kendi durumunu değiştirmedikçe Allah onların durumunu değiştirmez..." (Ra'd suresi, 11. ayet.)
- C) "Allah sizi topraktan, sonra nutfeden yarattı. Sonra da sizi birbirinize eş kıldı. Onun bilgisi olmadan hiçbir dişi ne gebe kalır ne doğurur..." (Fâtır suresi, 11. ayet.)
- D) "İnsanların kendi elleriyle yapıp ettikleri yüzünden karada ve denizde düzen bozuldu; böylece Allah -dönüş yap-sınlar diye- işlediklerinin bir kısmını onlara tattırıyor." (Rûm suresi, 41. ayet.)

6. Aşağıdaki tabloda kaderle ilgili sözcüklerden bazıları verilmiştir.

A	B	C	D	E	F
Ölçü	İlim	Kaza	İrade	Kudret	Uyum

Tablodaki sözcüklere ilişkin açıklamalar:

1. Allah'ın (c.c.) gerek duyular âlemini gerekse duyu ötesine ait bütün nesne ve olayları bilmesi anlamına gelen sıfatıdır.
2. Ezelde bilinen ve takdir edilen şeyin, zamanı ve yeri geldiğinde Allah (c.c.) tarafından yaratılması demektir.
3. Bir niceliği, o nicelik için kabul edilmiş birimlerden birine göre oranlayarak değerlendirme, mizan.
4. Bir bütünün parçaları arasında bulunan ya da bulunması gereken uygunluk.
5. Allah'ın (c.c.) her şeye gücünün yetmesi, dilediğini dilediği zamanda var veya yok etmesi anlamına gelen sıfatıdır.
6. Allah'ın (c.c.) dilemesi ve dilediğini dilediği şekilde yapması anlamına gelen sıfatıdır.

Buna göre kaderle ilgili tablodaki sözcüklerle bu sözcüklere ilişkin açıklamalar aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	1	2	3	4	5	6
A)	A	D	F	B	E	C
B)	D	A	C	B	F	E
C)	E	F	B	C	D	A
D)	B	C	A	F	E	D

7. Kader sözcüğünün kelime anlamlarından bazıları şunlardır:

• Bir şeye gücü yetmek	• Biçimlendirmek
• Ölçü ile yapmak	• Mukayese etmek

Salih Öğretmen, kader sözcüğünün kelime anlamlarını tahtaya yazmış ardından da bazı ayet meallerinin yazılı olduğu aşağıdaki kartları öğrencilerine dağıtmıştır.

“Böylece onları, iki günde (iki evrede) yedi gök olarak yarattı ve her göğe kendi işini bildirdi. En yakın göğü kandillerle süsledik ve onu koruduk. İşte bu, mutlak güç sahibi ve hakkıyla bilen Allah’ın takdiridir.”

(Fussilet suresi, 12. ayet.)

“Allah sizi önce topraktan, sonra da az bir sudan yarattı. Sonra sizi (erkekli dişili) eşler yaptı. Allah’ın ilmine dayanmadan hiçbir dişi ne hamile kalır ne de doğurur. Herhangi bir kimseye uzun ömür verilmez yahut ömrü kısaltılmaz ki bu bir kipta (Levh-i Mahfuz’da yazılı) olmasın. Şüphesiz bu Allah’a kolaydır.”

(Fâtır suresi, 11. ayet.)

“Görmez misin ki Allah, bulutları sevk eder. Sonra, onları kaynaştırıp üst üste yığar. Nihayet yağmurun, onların arasından yağdığını görürsün. O, gökten, oradaki dağ (gibi bulut)lardan dolu indirir de onu dilediğine isabet ettirir, dilediğinden de geri çevirir. Bu bulutların şimşeginin parıltısı neredeyse gözleri alacak.”

(Nûr suresi, 43. ayet.)

Buna göre kader sözcüğünün kelime anlamlarından hangisi, Salih Öğretmen’in dağıttığı renkli kartlardan hiçbiri ile ilişkilendirilemez?

- A) Bir şeye gücü yetmek
B) Mukayese etmek
C) Ölçü ile yapmak
D) Biçimlendirmek

8. Allah, birçok ayette insanların dikkatini; göklerin ve yerin yaratılışına, denizlerde gemilerin akıp gidişine, ölü toprağın yağmurla canlanıp bitkilerin yeşermesine ve her şeyin insanın hizmetine verilmesine çekip bu olguların tabi olduğu kanunların araştırılmasını teşvik etmektedir. Evrenin işleyişini inceleyen insan, ondaki hayranlık verici düzen ve uyumu keşfetmekle bunun kendiliğinden ve tesadüf eseri olamayacağı gerçeğini anlayabilmektedir. Diğer yandan, varlıkların yapısına ve işleyişine ilişkin evrensel yasaları öğrenerek bunlardan yeni bilgiler üretebilmekte, ürettiği bu yeni bilgilerle yaşamı kolaylaştıracak araçlar geliştirebilmektedir. Eğer Allah varlıkların işleyişini değişmez birtakım yasalara bağlı kılmamış olsaydı, insanlar bunları keşfedemez, yeni araç gereçler üretemezdi böylece insan yaşamı oldukça güçleşirdi.

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan, Allah’ın oluşturduğu evrensel yasaları keşfederek yaşamı kolaylaştırmaktadır.
B) Ayetler yeterince incelenmezse kaderle ilgili evrensel yasaları anlamak güçleşir.
C) İnsanın evreni anlama çabası, yaşamın kaynağını oluşturmaktadır.
D) Varlıklar alemindeki uyum ve düzen insan çabasının ürünüdür.

9. "Biz, yeryüzünde nice nice hurma bahçeleri, üzüm bağları yarattık ve oralarda birçok pınarlar fışkırttık."
I. (Yâsîn suresi, 34. ayet.)
- "...Allah için şahitlik yaparak adaleti titizlikle ayakta tutan kimseler olun..."
II. (Nisâ suresi, 135. ayet.)
- "Her ümmetin bir eceli vardır. Ecelleri gelince ne bir an geri kalırlar ne de bir an ileri gidebilirler."
III. (A'râf suresi, 34. ayet.)

Yukarıdaki ayetlerden hangileri toplumsal yasalarla ilgilidir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

10.

Yüce Allah (c.c.), insanlar arasındaki ilişkilerin sağlıklı seyredebilmesi için bazı kurallar koymuştur. Eğer insanlar iradelerini bu kurallara uymama yönünde kullanırsa o zaman toplumsal ilişkilerde sıkıntılar meydana gelir ve insanların huzuru bozulur.

Parçada söz edilen kurallardan birine, aşağıdaki ayetlerin hangisinde değinilmektedir?

- A) "... O hâlde sen de dini Allah'a has kılarak (ihlâs ile) kulluk et."
(Zümer suresi, 2. ayet.)
- B) "... Allah için şahitlik yaparak adaleti titizlikle ayakta tutan kimseler olun..."
(Nisâ suresi, 135. ayet.)
- C) "Nerede olursanız olun, sağlam ve tahkim edilmiş kaleler içinde bulunsanız bile ölüm size ulaşacaktır..."
(Nisâ suresi, 78. ayet.)
- D) "Peygamber, Rabbinden kendisine indirilene iman etti, müminler de (iman ettiler). Her biri; Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve peygamberlerine iman ettiler..."
(Bakara suresi, 285. ayet.)

11. "Onlara dünya hayatının örneğini ver. (Dünya hayatı), gökten indirdiğimiz yağmur gibidir ki onun sebebiyle yeryüzünün bitkileri boy verip birbirine karışırlar. Fakat bütün bu canlılık sonunda rüzgârın savurduğu kuru bir çer çöpe döner. Allah, her şeyi yapabilecek güçtedir."

(Kehf suresi, 45. ayet.)

Bu ayet, kader kapsamında değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Toplumsal yasalara değinilmiştir.
B) Yeryüzündeki canlılığın kaynağı Allah'tır.
C) Allah'ın eşsiz gücüne vurgu yapılmaktadır.
D) Biyolojik yasalara yönelik örnek içermektedir.

12.

Düzenli beslenen ve kaliteli besinler tüketen çocukların konsantrasyon, kavrama, hatırlama, problem çözme gibi yetenekleri daha çok gelişir. Allah'ın, insanlar için koyduğu değişmez kurallar arasında bulunan bu durum, çocuğun gündelik iletişiminden akademik başarısına kadar, hayatını önemli ölçüde etkilemektedir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin önemi vurgulanmaktadır?

- A) Akademik başarının yolu çocukluk döneminin psikolojik olarak verimli geçirilmesine bağlıdır.
B) Problem çözme yeteneği, yetişkinlere göre çocuklarda daha pratik olarak kendini gösterir.
C) Biyolojik yasalara uymak, gelişimsel açıdan kritik bir öneme sahiptir.
D) Beslenme biçimi, yaşamın en önemli boyutunu oluşturmaktadır.

13.

Karbon ve oksijen, yaşam için gerekli atomların en önemlilerindedir. Bu atomlardan karbonun oksijen atomunun enerji seviyesine olan oranı daha yüksek olsaydı canlı için gerekli oksijen yetersiz olurdu. Eğer mevcut oran daha düşük olsaydı canlı için gerekli karbon yetersiz olurdu. Bu durumda yeryüzü, canlılar için uygun bir yaşam ortamı olmaktan çıkardı. Allah, her şeyi yerli yerinde yaratarak canlılık için gerekli tüm koşulları sağlamıştır.

Bu parçada verilmek istenen mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan, canlılar âleminin en bilinçli varlığıdır.
- B) Fiziksel âlemin temeli atomlara dayanmaktadır.
- C) Allah, canlıların yaşamı için ölçülü bir düzen kurmuştur.
- D) Dünya, gün geçtikçe canlılar için daha zor bir yaşam alanına dönüşmektedir.

14. "...Ecelleri geldiğinde onu ne bir an erteleyebilirler ve ne de bir an öne alabilirler."

(A'râf suresi, 34. ayet.)

Bu ayetten,

- I. İnsanın gücü sınırlıdır.
- II. Ölümü takdir eden Allah'tır.
- III. İnsanın ömrü fiziksel yasalarla sınırlandırılmıştır.

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

15.

Farabi

Önemli İslam düşünürlerinden Farabi'ye göre, insanların mutlu olabilmeleri, kurdukları düzen içerisinde adaletin sağlanması koşuluna bağlıdır.

Farabi'nin bu görüşünde, aşağıdaki yasalardan hangisinin önemi ön plana çıkmaktadır?

- A) Fiziksel yasalar
- B) Toplumsal yasalar
- C) Biyolojik yasalar
- D) Psikolojik yasalar

Kazanım:

8.1.1. Kader ve kaza inancını ayet ve hadislerle açıklar.

749613

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
0 0 0 0 0 0	1 A B C D 11 A B C D
1 1 1 1 1 1	2 A B C D 12 A B C D
2 2 2 2 2 2	3 A B C D 13 A B C D
3 3 3 3 3 3	4 A B C D 14 A B C D
4 4 4 4 4 4	5 A B C D 15 A B C D
5 5 5 5 5 5	6 A B C D 16 A B C D
6 6 6 6 6 6	7 A B C D 17 A B C D
7 7 7 7 7 7	8 A B C D 18 A B C D
8 8 8 8 8 8	9 A B C D 19 A B C D
9 9 9 9 9 9	10 A B C D 20 A B C D

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Doğru Sayısı:

Yanlış Sayısı:

1. Evrendeki her şey, Allah'ın koyduğu biyolojik, fiziksel ve toplumsal yasalara göre hareket etmektedir. Bu yasalar Allah'ın her şeyi ölçü ile yaratması açısından kaderle ilgilidir.
- Fiziksel yasalar; madde ve enerjinin oluşumu, yapısı, hareketi, değişimi ve maddeler arası ilişkilerle ilgili yasalarlardır.
  - Canlıların doğması, gelişmesi ve üremesi gibi olaylar biyolojik yasalar kapsamında değerlendirilir. Yüce Allah bitki, hayvan ve insanların yapı ve işlevlerini biyolojik yasalara bağlı kılmıştır.
  - Toplumun sağlıklı bir şekilde varlığını sürdürebilmesi için uyulması gereken yasalara ise "toplumsal yasalar" denir.

Buna göre,

I. Dünya'mız tam yuvarlak değil, hafif yamuk ve hem kendi etrafında hem de Güneş etrafında dönerken düz değil, eğimli bir yörünge çiziyor. Eksen eğikliği olarak adlandırılan bu durum sayesinde mevsimler oluşuyor. Eğer eksen eğikliği olmasaydı Güneş ışınları devamlı düz gelirdi, yıllık sıcaklık farkları sabit kalırdı, sıcaklık sabit olduğu için mevsimler oluşmazdı, kutuplar olmazdı, gece gündüz her zaman eşit olurdu ve tüm bunların sonucunda bugün bildiğimiz hayat devam etmeyi bırakın belki de hiç oluşmazdı.

II. İnsan gözü, orbita adı verilen kemikten bir koruyucu çukur içinde yer alır. Orbitanın içinde, altı adet göz dışı kas göze bağlanır. Bu kaslar gözün aşağı, yukarı ve yanlara doğru hareket etmesini ve gözün dönmesini sağlar. Eğer gözümüz koruyucu bir yapının içinde olmasa ve hassas kaslarla donatılmamış olsaydı hem kısa sürede zarar görür hem de istediğimiz gibi görüntülere odaklanamazdık.

III. Yardımlaşma erdeminin zayıf olduğu yerlerde zenginlerle ihtiyaç sahibi kesimler arasında gelir dengesizliği ortaya çıkar. Bu durum her iki kesim arasındaki sevgi, saygı ve hoşgörü iklimini zayıflatır. Allah, varlıklı kesimlerin muhtaçlara kol kanat germesini, zenginliklerini onlarla paylaşmasını böylece huzurlu bir diyalog oluşturulmasını emreder.

örneklerinin evrensel yasalarla ilişkilendirilmesi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Fiziksel	Biyolojik	Toplumsal
B)	Toplumsal	Fiziksel	Biyolojik
C)	Biyolojik	Fiziksel	Toplumsal
D)	Biyolojik	Toplumsal	Fiziksel

2. Okulun Bilim ve Teknik Kulübü, her hafta panoya bilimsel bir bilgi içeren yazı asmaktadır. Kulübün bu hafta panosunda yer verdiği bilgi aşağıda sunulmuştur.

Yeryüzünü saran hava tabakasına “atmosfer” denir. Yer çekiminin etkisiyle uzayın derinliklerine gelişigüzel uçup gitmesi önlenen gazlardan oluşan atmosferin, farklı katmanları bulunmaktadır. Eğer bu katmanlardan herhangi biri işlevini yerine getiremeseydi yeryüzündeki canlı yaşamı bozulur belki de Dünya’daki insan yaşamı tamamıyla sona ererdi.

Aynı zamanda Bilim ve Teknik Kulübü üyesi de olan 8A sınıfı öğrencisi Funda, bu hafta kulüp panosunda yer verilen bilgiyi, din kültürü ve ahlak bilgisi dersinde işlenen bir konu ile yakından ilişkilendirmiştir.

Buna göre Funda’nın, panodaki bilgiyi din kültürü ve ahlak bilgisi dersinde dile getirilen aşağıdaki konulardan hangisi ile ilişkilendirdiği söylenebilir?

- A) Aynı topraktan gıdalarını alan meyvelerin kimi tatlı kimi acı iken kimi de yeşil veya kırmızı renklidir. Bu durum Allah’ın gücü ve takdiri ile gerçekleşmektedir. İnsanların, kendisine sunulan nimetin asıl sahibini düşünmesi, ona şükretmesi kulluğunun bir gereğidir.
- B) Yüce Allah, Kur’an-ı Kerim’de evreni bir ölçü ve düzen içinde yarattığını bildirmektedir. Evrenin devamı, işleyişi ve son bulması da onun takdiri ile gerçekleşmektedir. Allah, varlıkların işleyişini belirli bir düzen üzerine takdir etmeseydi, dünyadaki canlı yaşamı tehlikeye girerdi.
- C) Allah, canlıları varlıklarını sürdürecektir özelliklerle donatmıştır. İnsanın varlığını sürdürebilmesi için solunum, sindirim ve dolaşım gibi sistemlere sahip olması gerekir. Allah, insanın yaratılışı hakkında düşünmesini, insanın kendi kendine var olamayacağını anlaması gerektiğini sık sık hatırlatmaktadır.
- D) Toplum olarak varlığımızı devam ettirebilmek ve huzur içinde birlikte yaşamak istiyorsak bizler de toplumsal yasaların bir gereği olarak başkalarına iyilikte bulunmalı ve yararlı bireyler olmaya çalışmalıyız. Ecdadımız bu yasalara uygun yaşayarak büyük bir medeniyet kurmuştur. Bize düşen de aynı hassasiyetle bugünümüzü ve geleceğimizi sorumluluk içinde inşa etmektir.

3.

Yüce Allah, insanlar arasındaki ilişkilerin sağlıklı seyredebilmesi için birtakım kurallar koymuştur. Bu kurallara uymak hem Müslüman olmanın hem de evrensel insani değerlerin bir gereğidir. Bu kurallara uyulduğunda toplumda düzen oluşur, uyulmadığında ise kargaşa çıkar. _____ bu kuralların başında gelir.

Parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Zulme rıza göstermemek
B) Merhametten ayrılmamak
C) Zenginlikleri paylaşmamak
D) Dürüstlükten ödün vermemek

4. Evrendeki düzen ve uyum tesadüflerle açıklanamaz.
- "Su yüz derecede kaynar." kuralı kader kavramı ile ifade edilir.
- Canlıların üremesi ve çoğalması Allah'ın evrende var ettiği fiziksel yasalarla açıklanır.
- Allah'ın önceden bilip takdir ettiği durumların yeri ve zamanı geldiğinde gerçekleşmesine "kaza" denir.

Kader ile ilgili bu bilgiler "Doğru (D)-Yanlış (Y)" olarak sırasıyla değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşılır?

- A) D - D - Y - D
B) Y - D - Y - D
C) Y - Y - D - D
D) D - D - D - Y

5.

		Kaderle İlgili Evrensel Yasalar		
		Fiziksel	Biyolojik	Toplumsal
I.	Kutup bölgelerinde yaşayan fok türleri eksi kırk-elli derecelerde bile yaşamlarını sürdürebilecek özellikte yaratılmışlardır. Vücutlarında depoladıkları yağlar sayesinde bu fok türleri dondurucu soğuklara meydan okuyabilmektedir.	✓		
II.	Eğer kişiler arasında geçim imkânları, eğitim, sağlık, güvenlik gibi alanlarda şeref ve itibar açısından bir ayrımcılık varsa barış ve huzurdan söz etmek mümkün değildir.			✓
III.	Suyun kaldırma kuvvetiyle gemilerin denizlere ve okyanuslara açılarak insanlara fayda sağlaması, Allah'ın, evrende yarattığı düzenin ve insanlara sunduğu nimetin örneklerindedir.		✓	

Bu tabloya göre numaralanmış bölümlerin hangilerinde yanlış işaretleme yapılmıştır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

6. Allah'ın gerek duyular âlemini gerekse duyu ötesine ait bütün nesne ve olayları bilmesi ----, Allah'ın dilemesi ve dilediğini dilediği şekilde yapması ise ---- sıfatı ile isimlendirilmektedir.

Bu cümledeki boşluklara sırasıyla getirilmesi gereken sözcükler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) rezzak - kudret
B) kudret - irade
C) ilim - rezzak
D) ilim - irade

7.

Allah'ın her şeyi belirli bir ölçüye göre yarattığını söyleyen öğretmen, öğrencilerinden buna uygun örnekler vermelerini istemiştir. Bazı öğrenciler aşağıdaki örnekleri vermiştir.

Dünya ile Güneş arasındaki mesafe şimdikinden daha kısa olsaydı, yeryüzünde hiçbir canlı yaşayamazdı.

Tark

Elif

Bazı insanlar başlarına gelen olumsuzlukları kadere bağlamaktadır.

Bilinçsiz avlanma sonucu denizlerdeki canlı çeşitliliği azalmaktadır.

Cenk

Betül

Deprem, sel, yangın ve kuraklık gibi doğal afetler nedeniyle yerleşim bölgelerinde nüfus hareketliliği yaşanabilmektedir.

Buna göre hangi öğrencinin verdiği örnek, öğretmenin istediği doğrultudadır?

- A) Tark   B) Elif   C) Cenk   D) Betül

8. Çocukluğu Mersin yöresinde geçen Emine, babasının işi nedeniyle Ankara'ya taşınır. Mersin'deki evlerinin bahçesinde gördüğü limon, mandalina ve portakal ağaçlarını neden Ankara'da hiç göremediğini babasına sorar. Babası Emine'nin sorusuna şu şekilde cevap verir: ----

Kader kavramı göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisi Emine'nin sorusuna babasının vereceği cevaplardan biri olamaz?

- A) Allah, her şeyi yerli yerinde yaratmıştır.
B) Allah'ın koyduğu ölçünün bir sonucudur.
C) Canlılar, içinde bulunduğu iklim koşullarına uygun olarak yaratılmıştır.
D) İç Anadolu Bölgesi'nde narenciye türü bitki yetiştiriciliği yeteri kadar ekonomik değildir.

9. "Delikanlı! Sana bazı şeyler öğreteceğim. Allah'ı gözet ki Allah da seni gözetsin. Allah'ı gözet ki Allah'ı (daima) yanında bulasın. Bir şey istediğinde Allah'tan iste! Yardıma muhtaç olduğunda Allah'tan yardım dile! Şunu bil ki bütün insanlar sana fayda vermek için toplansa Allah'ın takdiri dışında sana faydalı olamazlar. Ayrıca bütün insanlar sana zarar vermek için toplansa Allah'ın takdiri dışında sana hiçbir şeyde zarar veremezler. Bu konuda kalemler kaldırılmış (karar verilmiş), sayfalar kurumuştur (hüküm kesinleşmiştir)."

(Hadis-i şerif)

Bu hadisten kaderle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İnsanın gücünün sınırlı olduğuna   B) Allah'ın kudretinin her şeyi kuşattığına
C) Her şeyin Allah'ın iznine bağlı olduğuna   D) Her şeyin ölçü ve ahenk içinde yaratıldığına

10. “O, yedi göğü tabaka tabaka yaratandır. Rahmân’ın yaratışında hiçbir uyumsuzluk göremezsin. Bir kere daha bak! Hiçbir çatlak ve düzensizlik görüyor musun?”

(Mülk suresi, 3. ayet.)

Bu ayetten aşağıdaki yargıların hangisi çıkarılamaz?

- A) İnsan, Allah’ın eserlerinde herhangi bir kusur bulamaz.
B) Evrenin işleyişinde belirli bir sistem vardır.
C) Varlıklar, insanın hizmetine sunulmuştur.
D) Allah yeri ve göğü ölçü ile yaratmıştır.

11.

• İnsanın yaşamını sürdürebilmesi için solunum, sindirim ve dolaşım gibi sistemlere sahip olması gerekir.

• Allah kuşlara uçabilmek için kanat, balıklara solunum için solungaç vermiştir. Bütün canlılara kendilerini koruyabilmeleri için çeşitli savunma mekanizmaları bahşetmiştir.

Kaderle ilgili bu örneklerdeki evrensel yasa ile aşağıdaki ifadelerden hangisinin dâhil olduğu evrensel yasa örtüşmektedir?

- A) Savaş, kıtlık, kuraklık, kasırga gibi olumsuz durumlar demografik hareketliliklere yol açar.
B) Hile, aldatma ve kandırmanın yaygınlaştığı yerlerde dürüstlük ilkesi zedelenir. Bu durum, güven duygusunun zayıflaması ile sonuçlanır.
C) Yediğine içtiğine dikkat etmeyen insanlar eninde sonunda sağlığından olur. Beslenme konusunda bilinçli davranan insanlar, daha sağlıklı bir yaşam sürerler.
D) Ay’ın çekim kuvveti, okyanuslarda gelgit hareketlerinin yaşanmasına neden olur. Okyanus kenarlarındaki insanlar, yerleşim yerlerini bu bilgiye uygun olarak planlarlar.

12. • Havaya atılan bir cisim yere düşer.
• Denizin derinliklerine inildikçe basınç artar.
• Su, sıfırın altındaki sıcaklıklarda katı hâlde bulunur.

Aşağıdakilerden hangisi bu ifadelerle ilgili ileri sürülebilecek ortak yargılardan biri olamaz?

- A) Fiziksel yasalar kapsamında değerlendirilirler.
B) Çıplak gözle test edilebilir özellik taşımaktadırlar.
C) Deney ve gözlem yoluyla doğrulukları kanıtlanabilir.
D) Evrensel kurallardan bahsedildiği için kader kavramı ile ilişkilidirler.

13.

Bütün evrenin idaresini elinde bulunduran Allah, istediği zaman koymuş olduğu evrensel yasaları da işlevsiz kılabilir. Mucizeler bunun en önemli örnekleridir. Bir ayette; “... Musa’ya, ‘Asân ile denize vur!’ diye vahyettik. Deniz derhâl yarıldı, her parça koca bir dağ gibi oldu. Ötekilerini de oraya getirdik. Musa’yı ve beraberindekilerin hepsini kurtardık...” (Şuarâ suresi, 63-66. ayetler.) buyrulurken Allah’ın dilediği zaman ---- yasaları işlevsiz kılabilirdiği örneklenmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) fiziksel
B) biyolojik
C) toplumsal
D) kimyasal

14.

Evrendeki her şey, Allah'ın koyduğu yasalara göre hareket etmektedir. Bu yasalara sünnetullah ya da âdetullah da denilmektedir. Allah'ın koyduğu başlıca yasaları fiziksel, biyolojik ve toplumsal olarak sınıflandırmak mümkündür.

Kaderle ilgili bu bilgilendirmeyi yapan Serkan Öğretmen, öğrencilerinden konuyla ilgili ayet örneği vermelerini istemiştir. Bazı öğrenciler aşağıdaki ayetleri örnek göstermişlerdir.

Mert: "Gece ile gündüzü birbiri ardınca getiren Allah'tır."

(Şuarâ suresi, 32. ayet.)

Sena: "Allah sizi topraktan, sonra nutfeden yarattı. Sonra da sizi birbirinize eş kıldı. Onun bilgisi olmadan hiçbir dişi ne gebe kalır ne doğurur."

(Fâtır suresi, 11. ayet.)

Taha: Allah'ın elçisi ve müminler, rabbinden ona indirilene iman ettiler. Her biri Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine inandılar. "Onun elçileri arasında ayırım yapmayız." ... dediler."

(Bakara suresi, 285. ayet.)

Eda: "...Allah için şahitlik yaparak adaleti titizlikle ayakta tutan kimseler olun..."

(Nisâ suresi, 135. ayet.)

Buna göre hangi öğrencinin verdiği ayet örneği, Serkan Öğretmen'in istediği doğrultuda değildir?

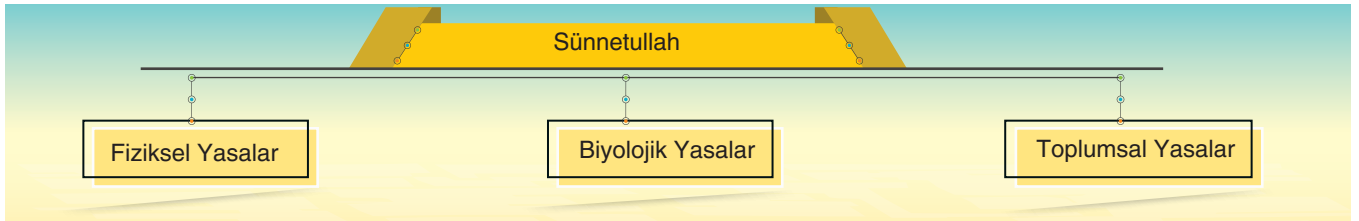
A) Mert

B) Sena

C) Taha

D) Eda

15. Aşağıda sünnetullah ile ilgili kavram haritası ve hemen ardından da bir hadis verilmiştir.

"Müminler birbirlerini sevmeye, birbirlerine merhamet etmeye ve şefkat göstermeye bir bedenın organları gibidir. Bedenin bir organı rahatsızlandığında diğer organlar da uykusuzluk ve yüksek ateşle bu acıya ortak olur." (Hadis-i şerif)

Buna göre hadiste verilmek istenen mesaj, kavram haritasındaki;

I. fiziksel,

II. biyolojik,

III. toplumsal

yasalardan hangileri ile ilgilidir?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) I ve II

D) II ve III

749614

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
0 0 0 0 0 0 0	1 A B C D 11 A B C D
1 1 1 1 1 1 1	2 A B C D 12 A B C D
2 2 2 2 2 2 2	3 A B C D 13 A B C D
3 3 3 3 3 3 3	4 A B C D 14 A B C D
4 4 4 4 4 4 4	5 A B C D 15 A B C D
5 5 5 5 5 5 5	6 A B C D 16 A B C D
6 6 6 6 6 6 6	7 A B C D 17 A B C D
7 7 7 7 7 7 7	8 A B C D 18 A B C D
8 8 8 8 8 8 8	9 A B C D 19 A B C D
9 9 9 9 9 9 9	10 A B C D 20 A B C D

Adı ve Soyadı:

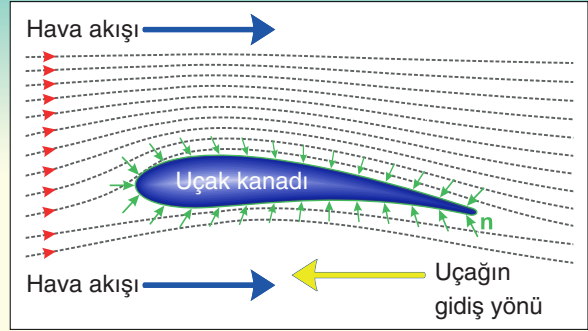
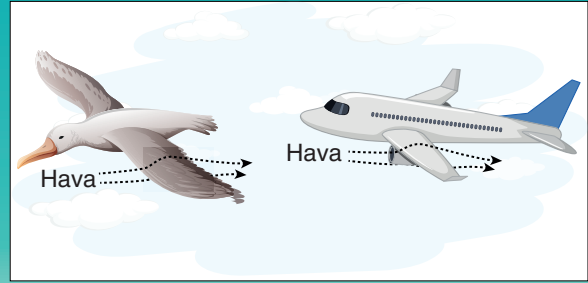
Sınıfı:

Doğru Sayısı:

Yanlış Sayısı:

1. Allah, varlıkların işleyişini bazı yasalara göre takdir etmiştir. Deney ve gözlemlerle tespit edilebilen bu yasalar insanlar tarafından çözümlendiğinde, buradan elde edilen bilgilerle yeni araç gereçlerin üretilmesi de mümkün hâle gelebilmektedir. Tarih boyunca insanlığın hizmetine sunulmuş pek çok icat, bu şekilde ortaya çıkmıştır. Aşağıdaki broşürde bunun belirgin örneklerinden biri sunulmaktadır. Kuşların kanat yapısını inceleyen bilim insanları, buradan ilham alarak uçak kanadını geliştirmişlerdir.

Uçak motorları çalıştırılınca içlerindeki pervaneler dönmeye başlar. Uçakların ileri yönde hareket etmesini sağlayan pervanelerin şeklidir. Pervaneler dönme hareketi yaparken uçağın arka kısmında kalan havayı sıkıştırır, ön kısmında kalan havayı ise seyreltir. Bu durum pervanelerin arka kısımlarına etkileyen hava basıncının, ön kısımlarına etkileyen hava basıncından daha büyük olmasına neden olur. Böylece uçağa ileri yönde net bir kuvvet etki eder ve uçak ilerlemeye başlar. Özet olarak motorlarda harcanan enerjinin sağladığı dairesel hareketin, pervanelerin şekilleri sayesinde ötelenme hareketine dönüştüğü söylenebilir. Uçakların yükselmesini sağlayan da yine basınç farkıdır. Uçak ileriye doğru hareket ederken kanatları altlarındaki havayı sıkıştırır, üstlerindeki havayı ise seyreltir. Bu durum uçağın alt ve üst kısımları arasında bir basınç farkı oluşmasına neden olur. Böylece uçağa yukarı yönde net bir kuvvet etki etmeye başlar ve uçak yükselir.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) İlahi yasaların keşfi, insana yeni ufuklar açmaktadır.
B) Allah, varlıklar âleminin işleyişi için yasalar oluşturmuştur.
C) Allah'ın takdir ettiği düzen, insanlar tarafından anlaşılabilir niteliktedir.
D) İnsan, merak duygusu sayesinde her türlü soruna çözüm üretebilmektedir.

2.

Bir gün Mahzunoğulları kabilesinden Fatıma adında asil bir kadın hırsızlık yapmıştı. O kadının cezalandırılmaması için sahabeden Üsame b. Zeyd'i Hz. Peygamber'e gönderdiler. Bu duruma çok kızan ve üzülen Hz. Peygamber şöyle buyurdu: "Sizden öncekilerin mahvolmasının sebebi şudur: İçlerinden asil, ileri gelen biri hırsızlık yapınca onu serbest bırakıyor, zayıf ve fakir bir kimse hırsızlık yapınca onu cezalandırıyorlardı. Allah'a yemin ederim ki Muhammed'in kızı Fatıma hırsızlık yapsaydı, onun da cezasını verirdim."

Bu olaydan Hz. Peygamberle ilgili,

- I. Toplumun ileri gelen kesimlerinin yanlışlarını hoşgörüle karşılamıştır.
- II. Allah'ın toplumsal düzenle ilgili koyduğu yasalara uygun hareket etmiştir.
- III. Akrabalık ilişkilerini, adalet anlayışına zarar verecek şekilde kullanmaya yanaşmamıştır.

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

3. İşim gereği sık sık memleket gezilerine çıkarım. Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesinde bulunan İshakpaşa Sarayı'ndan Ağrı Dağı'nı seyre daldığım anları asla unutamam. Kendisini yaratanın ne kadar da azametli ve güçlü olduğunu haykırırcasına, devasa cüssesiyle karşımda duran Ağrı Dağı, belleğime mıh gibi çakılmıştı.

Gezginin bu anısında Ağrı Dağı ile ilgili hissettiği duyguda, Allah'ın kaderle ilgili hangi sıfatı ön plana çıkarmaktadır?

- A) Kudret   B) İrade   C) İlim   D) Rahmet

4.

Yüce Allah, varlıkların düzenli işleyişi için birtakım değişmez yasalar koymuştur. Sünnetullah olarak da adlandırılan bu yasalar fiziksel, biyolojik ve toplumsal olmak üzere üç başlıkta özetlenebilmektedir.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi bu yasalardan hiçbiri ile ilişkilendirilemez?

- A) "Sizi topraktan yaratması, onun (varlığının ve kudretinin) delillerindedir. Sonra bir de gördünüz ki siz beşer olmuş (çoğalıp) yayılıyorsunuz." (Rûm suresi, 20. ayet.)
- B) "Hakkında bilgin olmayan şeyin ardına düşme! Çünkü kulak, göz ve gönül bunların hepsi ondan sorumludur." (İsrâ suresi, 36. ayet.)
- C) "Kendileri ile huzur bulasınız diye sizin için türünüzden eşler yaratması ve aranızda bir sevgi ve merhamet var etmesi de onun (varlığının ve kudretinin) delillerindedir. Şüphesiz bunda düşünen bir toplum için elbette ibretler vardır." (Rûm suresi, 21. ayet.)
- D) "De ki: "Rabbimin sözleri için denizler mürekkep olsa ve bir o kadar mürekkep ilave etseydik dahi rabbimin sözleri bitmeden önce mutlaka deniz tükenirdi." (Kehf suresi, 109. ayet.)